

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 17 oktober 2017 met nummer RvVb/A/1718/0144
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0035/SA

Verzoekende partij de heer **Gustaaf RENDERS**

vertegenwoordigd door advocaat Ria HENS met woonplaatskeuze op
het kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 191

Verwerende partij de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

I. **BESTREDEN BESLISSING**

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 25 september 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 30 juli 2015.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel van 24 februari 2015 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de heer Jozef VAN HOECK (hierna de aanvrager) een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van twee pluimveestallen, mestloods, eierlokaal, bergloods, noodwoning en hoogspanningscabine en het gedeeltelijk ontbossen van het perceel op de percelen gelegen te 2310 Rijkevorsel, Klaterstraat 43 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie B, nummers 504T4 en 504M2.

II. **VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING**

De Raad verwerpt met een arrest van 1 maart 2016 met nummer RvVb/S/1516/0705 de vordering tot schorsing. De verzoekende partij dient een verzoek tot voortzetting in.

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel het administratief dossier in. De verzoekende partij dient geen toelichtende nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 25 april 2017.

Advocaat Hilde VERMEIREN *loco* advocaat Ria HENS voert het woord voor de verzoekende partij en de verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn

toegepast. De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

1.

Op 14 augustus 2013 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvrager voor het bouwen van twee pluimveestallen, mestloods, eierlokaal en noodwoning en het gedeeltelijk ontbossen. De verwerende partij verwerpt op 16 januari 2014 het administratief beroep van de verzoekende partij en verleent een stedenbouwkundige vergunning, waarna de verzoekende partij op 21 maart 2014 beroep aantekent bij de Raad.

De Raad verklaart het beroep met een arrest van 22 juli 2014 (nr. A/2014/0494) onontvankelijk bij gebrek aan voorwerp aangezien de corresponderende milieuvergunning op 18 februari 2014 in graad van administratief beroep definitief werd geweigerd door de bevoegde Vlaamse minister en waardoor de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege was vervallen.

De weigering van de milieuvergunning steunde op de vaststelling dat de geurhinder afkomstig van ammoniakemissies niet tot een aanvaardbaar niveau kon worden beperkt, omdat de beladen stallucht zou worden geventileerd via de mestloods. Het voorstel van de aanvrager op de gewestelijke milieuvergunningscommissie om het verluchtingssysteem aan te passen, werd door de bevoegde Vlaamse minister afgewezen omdat dit een essentiële wijziging van de aanvraag zou impliceren.

2.

De aanvrager dient op 22 oktober 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rijkevorsel opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het bouwen van twee pluimveestallen, mestloods, eierlokaal, bergloods, noodwoning, hoogspanningscabine en gedeeltelijk ontbossen". In vergelijking met de vorige aanvraag wordt de hanenstal een berging en worden er grote stofbakken met een hoogte van 10m ter hoogte van de mestopslag voorzien.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Turnhout', vastgesteld met koninklijk besluit van 30 september 1977 in agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 1 december 2014 tot en met 30 december 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

De brandweer van Hoogstraten adviseert op 15 december 2014 voorwaardelijk gunstig.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 17 december 2014 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 14 januari 2015 voorwaardelijk gunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 20 februari 2015 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 24 februari 2015 een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvrager. Het college beslist:

“
... ”

Functionele inpasbaarheid

De goede ruimtelijke ordening mag door de inplanting van het nieuwe pluimveebedrijf niet worden geschaad. Dit betekent onder meer dat de ruimtelijke draagkracht van het gebied niet mag worden overschreden en dat de voorziene verweving van functies de aanwezige of te realiseren bestemmingen in de onmiddellijke omgeving niet in het gedrang brengt of verstoort.

Er moet steeds nagegaan worden of de beoogde handelingen te rijmen zijn met de goede plaatselijke ordening en de goede ruimtelijke ordening (zoals geformuleerd als basisdoelstelling in art. 1.1.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening).

Het projectgebied is gelegen in herbevestigd agrarisch gebied. Het aansnijden van een nieuw perceel in agrarisch gebied dient steeds met de nodige omzichtigheid te gebeuren.

Het advies van het Departement Landbouw en Visserij is richtinggevend voor de beslissing over de aanvraag tot het vestigen van een nieuwe bedrijfszetel. Uit dit advies blijkt dat een gunstig advies wordt verstrekt op voorwaarde dat de zoon landbouwer in hoofdberoep is op het moment dat de werken voor het nieuwe bedrijf van start gaan. Ook de gedeeltelijke ontbossing in functie van de bouw van de bedrijfsgebouwen wordt gelet op de geïsoleerde ligging in het herbevestigd agrarisch gebied gunstig geadviseerd.

De aanvraag voorziet een (bedrijfs)noodwoning in het voorste gedeelte van de stal.

Voor bedrijfswoningen blijft de decretale volumebepaling de bovengrens. Het artikel 4.3.6. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is daarin bepalend. Bij het beoordelen van dossiers waarin woongelegenheden worden gevraagd bij een landbouwbedrijf worden diverse afwegingen gemaakt.

Een bedrijfswoning kan enkel toegestaan worden in het kader van een volwaardig in hoofdberoep uitgerust landbouwbedrijf. Hierbij moeten de bedrijfsgebouwen opgericht, ingericht en in gebruik genomen zijn. De woning moet een ruimtelijk geheel vormen met de bestaande bedrijfsinfrastructuur (d.w.z. fysisch geïntegreerd met de bestaande gebouwen of een integrerend deel uitmaken van een gebouwen-complex) zodat een afsplitsing tot zonevreemde woning onmogelijk wordt. Over het al dan niet aanpalend aan stallen bouwen of geïntegreerd in een loods bouwen doet de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling geen uitspraken.

Met betrekking tot het begrip noodwoning, opgericht in functie van een opstartend landbouwbedrijf, wordt er bovendien juist vanuit gegaan dat deze beperkte woongelegenheden een fysisch onderdeel vormen van de bedrijfsgebouwen zodat bij de bouw van een definitieve bedrijfswoning deze noodwoning de functie van bedrijfsgebouw kan krijgen.

Art. 4.3.6 van de VCRO: Voor het bouwen of uitbreiden van een bedrijfswoning bij een bedrijf in een daartoe geschikt bestemmingsgebied, kan een stedenbouwkundige vergunning worden verleend voor een volume van ten hoogste 1.000 m³, of 1.250 m³ in geval van bewoning door meer dan één met het bedrijf verbonden gezin.

De bedrijfswoning voldoet aan de voorwaarde van deze bepaling. Volgens de berekening van de architect heeft de woning een kleiner volume dan 1000 m³ en voldoet bijgevolg aan de voorwaarden.

Art. 4.3.7 van de VCRO: De woning van de exploitanten van een landbouwbedrijf is toegelaten in agrarisch gebied voor zover deze deel uitmaakt van een leefbaar bedrijf. De leefbaarheid (economische rentabiliteit) van het bedrijf vormt een belangrijk gegeven bij de beoordeling van de werkelijke bedoeling van de aanvrager. De vergunningverlenende overheid moet immers nagaan of de agrarische bestemming die aan de constructies wordt gegeven ook effectief

aanwezig is en of het gevraagde geen voorwendsel is om zonevreemde constructies vergund te krijgen.

Voor de beoordeling van de leefbaarheid gelden de normen van het Departement Landbouw en Visserij als richtinggevend. (Ministeriële Omzendbrief betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, 8 juli 1997 en gewijzigd d.d. 25/1/2002 en 25/10/2002).

Uit het voorwaardelijk gunstig advies d. d. 17/12/2014 met kenmerk 2014_039174 van het Departement Landbouw en Visserij blijkt dat de bouw van twee kippenstallen met aanhorigheden en noodwoning voldoende kan verantwoord worden.

De aanvraag voldoet aan de principiële voorwaarden maar de werken kunnen slechts aangevangen worden nadat de zoon daadwerkelijk landbouwer is in hoofdberoep op het moment van aanvang der werken. Bijgevolg is dit een opschortende voorwaarde bij het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met het van kracht zijnde gewestplan en met de geldende voorschriften.

Groenaanplanting en verharding

De aanvraag voorziet een ontbossing van 6860 m². Hierop is het Bosdecreet van toepassing en dient het bijgevoegde compensatieformulier COMP/14/0433/AN integraal deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning. Uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos blijkt dat het bos groter is dan de aanvrager aangeeft. De resterende bosoppervlakte (8585 m²) moet als bos behouden blijven. Hiertoe dient het gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos met opschortende voorwaarden strikt te worden nageleefd.

Rond de bedrijfsgebouwen wordt een erfbeplanting voorgesteld conform het beplantingsplan opgemaakt door het praktijk- en voorlichtingscentrum Hooibeekhoeve voor melkveehouderij, voedergewassen en plattelandsontwikkeling van de provincie Antwerpen dat bij de aanvraag is gevoegd. De inkadering van de stallen op de gekozen site of in het bewuste landschap wordt vaak bevorderd door een passende, streekeigen beplanting. Hierbij wordt gestreefd dat de bedrijfsgebouwen maximaal worden opgenomen in het omliggende landschap en enigszins afgeschermd worden van de directe omgeving. In die zin dient het groenscherm aan de rechterzijde van het perceel te worden verlengd vanaf de voorgevel van de bedrijfsgebouwen tot aan de infiltratiezone zoals in rood gewijzigd op het beplantingsplan. De nieuwe aanplantingen moeten afdoende beschermd worden tegen vee- en wildvraat. Het is aangewezen het groenscherm wordt aangeplant met laagstammig en hoogstammig streekeigen groen. Deze aanplanting dient daadwerkelijk te gebeuren het eerstvolgende plantseizoen volgend op de ingebruikname van de stallen en als dusdanig te worden in standgehouden.

Rondom het gebouwencomplex wordt een 5m brede bedrijfsverharding aangelegd. Naast en voor de gebouwen wordt deze uitgevoerd in beton, inclusief de opritten. Achter de mestloods wordt deze uitgevoerd in steenslag.

Mobiliteitsimpact

Art. 4.3.5. §1 van de VCRO bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een gebouw met als hoofdfunctie "wonen", "verblijfsrecreatie", "dagrecreatie", "handel", "horeca", "kantoorfunctie", "diensten", "industrie", "ambacht", "gemeenschapsvoorzieningen" of "openbare nutsvoorzieningen", slechts kan worden verleend op een stuk grond, gelegen aan een voldoende uitgeruste weg, die op het ogenblik van de aanvraag reeds bestaat. §2: Een voldoende uitgeruste weg voldoet voorts aan de uitrustingsvoorwaarden die worden gesteld in stedenbouwkundige voorschriften of vereist worden door de plaatselijke toestand, daaronder begrepen de voorzieningen die in de gemeente voorhanden zijn en het ruimtelijk beleid van de gemeente.

Een voldoende uitgeruste weg is tenminste met duurzame materialen verhard en voorzien van een elektriciteitsnet. De Vlaamse Regering heeft bepaald in welke gevallen en onder welke

voorwaarden, gelet op de plaatselijke toestand, van deze minimale uitrusting kan worden afgeweken.

Het projectgebied is gelegen tegen een voldoende uitgeruste gemeenteweg "Klaterstraat" die is uitgevoerd met een asfaltverharding en eveneens is voorzien van onder meer een laagspanningsnet.

Het is een vereiste om — op basis van het gemeentelijk reglement op het ontbreken van parkeerplaatsen — per gecreëerde woongelegenheden op eigen perceel minimaal 1 parkeerplaats te voorzien. De aanvraag voldoet aan de voorwaarde omdat het projectgebied voldoende groot is.

De schaal

De nokhoogte van de stallen bedraagt 7,16m en is niet hoger dan de bedrijfsgebouwen van het aanpalende melkveebedrijf. Enkel de twee stofbakken achteraan de stallen hebben een hoogte van 10 meter. De schaal is vergelijkbaar met dit van het aanpalende bedrijf.

Ruimtegebruik en bouwdichtheid

Het projectgebied is gelegen tegen een geasfalteerde weg die aansluit op het punt waar de gemeentewegen "Klaterstraat" en "Streepakker" samenkomen. Voor de bedrijfsgebouwen is een zone aangeduid waar de toekomstige definitieve bedrijfswoning kan worden gebouwd. Het is gangbaar om de voorgevelbouwlijn te leggen op 11 á 12 m uit de as van de voorliggende weg. De bouwstrook voor een toekomstige woning is gelegen op 8 m achter de rooilijn.

De kippenstallen worden ingeplant op 10,00 m van de rechter perceelsgrens. De afstand tot de linker perceelsgrens verloopt van 7,50 m naar 13,10 m.

Visueel-vormelijke elementen

Alle bedrijfsgebouwen vormen 1 fysisch geheel. De kroonlijsthoogte van de nieuwe stallen is 3,95 m en de nokhoogte 7,16 m. De gevels van de stallen hebben eenzelfde uitzicht en worden uitgevoerd in prefab betonpanelen met roodbruin baksteenmotief. In de toelichtende nota is er sprake aan de buitenzijde van de gevels spanten worden geplaatst die op de bijgevoegde plannen niet zijn weergegeven. De topgevels en de stofbakken worden bekleed met metalen damwandprofielen. De pluimveestallen worden, behoudens de mestloods, afgedekt met zwarte geïsoleerde metalen dakplaten. De mestloods wordt afgedekt met zwarte metalen golfplaten.

De schaalvergroting in de landbouw kan niet tot gevolg hebben dat de beeldkwaliteit van agrarische constructies verloren gaat. De nieuwe agrarische gebouwen en hun stedenbouwkundige inplanting mogen niet als 'lelijk' of 'storend in het landschap' worden ervaren. Daarom is een goed onderhouden groenbuffer hierbij aangewezen.

Algemeen toegepast in de gemeente is het optrekken van gevels in betonpanelen met gevelsteenmotief en zwarte vezelcementplaten voor het dak. Uit het dossier blijkt dat de aanvraag zwarte metalen dakplaten als afwerking voor de twee zadeldaken voorziet. In vorige aanvraag oordeelde de deputatie in beroep dat zowel zwarte vezelcementplaten als zwarte metalen platen, gelet op de kleur, hetzelfde esthetisch verantwoorde effect hebben en dat het voorgestelde materiaalgebruik van de aanvraag derhalve aanvaardbaar is.

Cultuurhistorische aspecten

//

Het bodemreliëf

Het perceel is kwesbaar en het bodemreliëf wordt niet hoger of lager gebracht dan het straatniveau. Enkel wordt een infiltratievoorziening aangelegd achter de stallen die 79,50 m breed is en 3,00 m breed (240 m²) met een buffercapaciteit van 150.000 liter.

Hinderaspecten, gezondheid gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen

Rondom de nieuw te bouwen stallen wordt een groenscherm wordt aangeplant. Ten opzichte van de linker perceelgrens van het perceel is de kortste afstand tot de stallen 7,5 m, breder uitlopend naar achter tot 13 m. T.o.v. de rechter perceelgrens wordt een bouwvrije strook van 10 m gerespecteerd. De aan te planten groenestrook is 5 m breed en dient daadwerkelijk te worden aangeplant en als dusdanig onderhouden teneinde zijn afschermende functie (stof- en geurhinder) maximaal te beperken. De groenbuffer langs de rechtse perceelgrens is op 2 plaatsen onderbroken. Vermoedelijk is dit om het draaien van voertuigen mogelijk te maken. Vooraan lijkt deze onderbreking ter hoogte van de woning van de burens te zijn. In dat opzicht is het aangewezen dat deze onderbrekingen in de groenbuffer weggelaten worden. Hierdoor kan de eventuele hinder naar de burens mogelijk nog extra beperkt worden.

Oorspronkelijk was het aanpalende bedrijf een gemengd veebedrijf (varkens- en rundvee). Thans werd de varkenshouderij stopgezet.

De inplanting van de stallen is voorzien op 10 m afstand van een aanpalend melkveebedrijf dat in de overheersende windveld is gelegen. Als milderende maatregelen ter voorkoming van geur- en stofhinder werd de toegang naar de mestopslag aan de linkerzijde van de mestloods geplaatst met een volledig gesloten poort en worden de stofbakken in de mestloods verhoogd tot 10 meter boven het maaiveld, om te voldoen aan de meeste recente reglementering inzake geur- en stofhinder, zodat mag verwacht worden dat de uitgestoten lucht zich beter en verder kan verspreiden waardoor de geur- en stofhinder voor de directe omgeving binnen aanvaardbare normen zal blijven. Gezien uit het dossier blijkt dat de nieuwe stallen worden gebouwd volgens de 'Best Beschikbare Technieken' voor ammoniakemissiearme stallen (systeem P-5.6) lijkt het te kunnen stellen dat geen buitensporige hinder te verwachten is.

Watertoets en bepalingen rondom hemelwater

Artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid (Belgisch Staatsblad van 14 november 2003) legt in hoofdstuk III, afdeling I, bepaalde verplichtingen op, die de watertoets worden genoemd. Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Dit dient te worden gecompenseerd. Hierdoor is het besluit van de Vlaamse regering van 1/10/2004 houdende de vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie-voorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater van toepassing. Het ontwerp voorziet in de aanleg van een infiltratievoorziening van 150.000 liter en een hemelwaterput met een capaciteit van 85 m³ zodat aan de verordening voldaan wordt. Het hemelwater van de daken wordt opgevangen in een hemelwaterput waarvan de overloop wordt aangesloten op een infiltratievoorziening. Het opgevangen hemelwater wordt gebruikt voor het reinigen van de stallen. Het water van de verhardingen kan op eigen terrein infiltreren in de bodem. Mits bijkomend ook voldaan wordt aan de voorwaarden van Pidpa/Hidrorio is het ontwerp verenigbaar met de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid.

...

Het college van burgemeester en schepenen volgt hierin het advies van de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar en beslist bijgevolg een stedenbouwkundige vergunning af te leveren voor het gedeeltelijk ontbossen (6860 m²) van het perceel en het bouwen van twee pluimveestallen met een gesloten mestopslagloods, een eierlokaal, een bergplaats en een noodwoning, mits naleving van volgende voorwaarden:

- Het compensatievoorstel van het Agentschap voor Natuur en Bos met nummer COMP/14/0433/AN d.d. 14/01/2015 integraal deel uitmaakt van de stedenbouwkundige vergunning.

- De voorwaarden opgenomen in het advies van het Departement Landbouw en Visserij, Duurzame Landbouwwontwikkeling met kenmerk 2014_039174 d.d. 17/12/2014. Dit betekent dat de zoon effectief landbouwer is in hoofdberoep vooraleer de werken mogen aangevangen worden en hiervan een schriftelijk bewijs wordt voorgelegd bij de dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente.
 - De voorwaarden opgenomen in het advies van de Brandweer met kenmerk: Br.859.2/14.0460 d.d. 15/12/2014.
 - De voorwaarden opgenomen in het advies van Eandis d.d. 24/12/2014 met kenmerk 44183048.
 - De voorwaarden opgenomen in het advies van de gemeentelijke technische dienst d.d. 01/12/2014 met kenmerk TD/KVDV/2014/1155.
 - De erfbeplanting op het perceel daadwerkelijk wordt aangeplant en onderhouden met streekeigen hoogstammige bomen en een onderbegroeiing met struiken of heesters conform het in rood gewijzigde beplantingsvoorstel, opgemaakt door het praktijk- en voorlichtingscentrum Hooibeekhoeve voor melkveehouderij, voedergewassen en plattelandsontwikkeling van de provincie Antwerpen. De beplanting dient doorlopend en op vakkundige wijze te worden onderhouden teneinde zijn afscherpende functie optimaal te behouden.
 - De noodwoning een tijdelijk karakter heeft en daadwerkelijk dient te worden bewoond door de exploitant van het bedrijf.
- ...

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 30 april 2015 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 25 juni 2015 om de beslissing te verdagen en het dossier voor te leggen aan de provinciale milieudienst.

De hoorzitting vindt plaats op 30 juni 2015.

De provinciale milieudienst adviseert op 22 juli 2015:

“...

Een van de elementen die worden aangehaald in het beroepsschrift is het feit dat de stallen zoals de aanvrager ze zou willen bouwen niet voldoen aan de voorschriften voor ammoniakemissiearm stalsysteem P-5.6 'grondhuisvesting met dagelijkse mestverwijdering d.m.v. mestschuif onder de gedeeltelijk verhoogde roosters' zoals opgenomen in het MB houdende de vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen (MB van 19 maart 2004 en latere wijzigingen). Dit argument werd tijdens eerdere procedures ook reeds aangehaald.

De vorige milieuvergunningaanvraag voor nagenoeg hetzelfde project (ons kenmerk MLAV1-2012-442) is in graad van beroep onder meer op dat punt vastgelopen. De minister overweegt in dat verband in haar besluit van 18 februari 2014 (nr. AMV/156120/1001) het volgende:

"Overwegende [...] dat in de technische specificaties van het ammoniakemissiearm stalsysteem gesteld wordt dat de mest moet worden afgevoerd naar een gesloten mestopslag; dat het in de voorgestelde situatie niet het geval is aangezien de stallen worden geventileerd via de mestloods; dat het net het concept is van de ammoniakemissiearme stal dat de mest dagelijks verwijderd wordt naar een gesloten opslag zodat de ammoniakemissie uit de stal afkomstig van de aanwezige mest vermeden wordt; dat door de voorgestelde ventilatie echter een hogere ammoniakemissie verwacht wordt; dat aangezien de stallen en de mestopslag niet voldoen aan de specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu, de

stallen niet langer als ammoniakemissiearm kunnen beschouwd worden; dat bijgevolg de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak, zijnde de verzurende en vermestende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;"

De exploitant heeft tijdens de toenmalige beroepsprocedure nog geopperd om aan deze bemerking tegemoet te komen door het aanpassen van het ventilatiesysteem, zodat de stallucht niet meer via de mestloods wordt uitgestoten. De minister heeft dat voorstel afgewezen op basis van de volgende overwegingen:

"Overwegende [...] dat deze aanpassing er voor zorgt dat de uitstootpunten circa 8 m naar voor komen te liggen waardoor de geurhinder voor de burens nog zal stijgen; dat deze aanpassing van het verluchtingssysteem moet beschouwd worden als een substantiële wijziging ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag; dat een dergelijke wijziging aan de aanvraag tijdens de beroepsprocedure bijgevolg moet beschouwd worden als een schending van het openbaar onderzoek; dat bijgevolg de maatregelen die werden voorgesteld op de gewestelijke milieuvergunningscommissie van 3 december 2013, niet kunnen worden weerhouden;"

De minister spreekt zich dus niet expliciet uit over de technische haalbaarheid en effectiviteit van deze maatregel. De implementatie wordt afgewezen o.b.v. de vaststelling dat er sprake zou zijn van een schending van het openbaar onderzoek. De huidige aanvraag voorziet in een gelijkaardige aanpassing. Achteraan de stallen wordt nu telkens een stofbak voorzien van een uitlaat met een hoogte van ca. 10 m boven het maaiveld. De ventilatielucht lijkt op het eerste gezicht dan ook niet meer via de mestloods te worden uitgestoten, waardoor tegemoet lijkt te worden gekomen aan de opmerking van de minister.

Wat betreft het effect op de emissie van geur en stof kan worden verwezen naar de nota inzake geur, stof, verzuring en vermesting die aan de milieuvergunningsaanvraag werd toegevoegd en waarover de Afdeling Milieuvergunningen van LNE het volgende zegt in haar advies:

"Bij het dossier is een bijkomende nota m.b.t. geur, stof, verzuring en vermesting gevoegd. De nota is opgesteld door studiebureau Vamicon bvba. Volgens kaart 1 (contourzone, 98-percentilewaarden > 2 ouE/m³, straal 750 m) is er naast het eigen bedrijf nog een rundveebedrijf en een leegstaand varkensbedrijf. Verder zijn er twee woningen gelegen binnen een straal van 400 meter.

T.o.v. de vorige aanvraag is nu voorzien om de stallen uit te rusten met 10 meter hoge stofbakken. De studie is opgesteld volgens de huidige richtlijnen.

Ter hoogte van deze woningen (in laag geurgevoelig gebied) is de toename van de geurimmissie aanvaardbaar.

De stofconcentratie ter hoogte van de twee nabijgelegen woningen liggen in de toekomstige situatie maximaal tussen 0,4 en 1,2 µg/m³ (1 tot 3% van de norm) wat aanvaardbaar is."

De AMV verwijst in haar advies eveneens naar de eerdere weigering en het feit dat het stalsysteem in de huidige aanvraag werd aangepast. Zij verleent - naar aanleiding van het voorlopig ongunstig advies van het ANB (ligging nabij SBZ en onvoldoende gegevens in de aanvraag opgenomen om risico op betekenisvolle aantasting van de natuurwaarden uit te sluiten) - echter een voorlopig ongunstig advies en spreekt zich niet ten gronde uit over het voorgestelde concept.

Op dit moment kan op basis van een eerste summiere beoordeling enkel worden geconcludeerd dat er aan de eerder gemaakte opmerkingen lijkt te zijn tegemoetgekomen. Voor een beoordeling ten gronde dient echter de verdere afhandeling van de milieuvergunningsaanvraag te worden afgewacht. Wat betreft de beoordeling van de stedenbouwkundige aanvraag wordt in dat verband het volgende opgemerkt:

Zoals jullie zelf in het deputatiebesluit reeds aangeven, hoort de beoordeling van hinderaspecten als geur, stof, e.d. evenals de evaluatie van technieken en milderende maatregelen (t.a.v. mogelijke (milieu)hinder) in de eerste plaats thuis in de milieuvergunningsprocedure. Het ideale scenario is dat beide procedures gelijktijdig kunnen worden afgehandeld en de deputatie zich over beide gelijktijdig kan uitspreken. Dat is helaas in voorliggend geval niet mogelijk.

Gelet op de koppeling tussen bouw- en milieuvergunning wordt de uitvoering van de ene vergunning geschorst zolang de andere niet definitief werd verkregen. Indien het gevraagde stedenbouwkundig verenigbaar is, kan o.i. de stedenbouwkundige vergunning dan ook worden verleend, zelfs indien er nog vragen zouden zijn over bepaalde hinderaspecten (bvb. doelmatigheid en/of conformiteit van de voorgestelde preventieve maatregelen). Dat laatste zal dan worden uitgeklaard in de milieuvergunningsprocedure.

Verder verwijs ik naar artikel 5.9.2.1bis van Vlarem II. Dat stelt dat na afwerking van de bouw van een ammoniakemissiearme stal en de uitvoering van de verschillende daarin verwerkte ammoniakemissie-arme stalsystemen door de toezichthoudende architect, ingenieur-architect, burgerlijk bouwkundig ingenieur, industrieel ingenieur bouwkunde, landbouwkundig ingenieur of bio-ingenieur, een attest dient te worden afgeleverd dat aantoonst dat de bouwwerken werden uitgevoerd conform de ammoniakemissiearme staltechnieken zoals beschreven in de lijst vastgesteld bij besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu. Dit attest moet ter inzage worden gehouden van de toezichthoudende overheid.

Met betrekking tot deze 'garantie bepaling' heeft de minister voor leefmilieu in een omzendbrief van 22 september 2003 (Omsendbrief van 22 september 2003 met betrekking tot de toepassing van de herziening van VLAREM I en II inzake de wijziging van de afstandsregels voor varkens- en pluimveehouderijen en van de reglementering voor mestverwerking) het volgende gesteld:

"c) Attestering van de bouw van emissiearme stallen

De plannen die bij een milieuvergunningsaanvraag worden ingediend zijn meestal niet even gedetailleerd als diegene die bij aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning worden ingediend. Dus, hoewel het verlenen van een vergunning voor een emissiearme stal kan gebeuren op basis van het nummer + de omschrijving van het systeem uit de lijst, is er nergens een garantie of controle dat de stal effectief ook conform de beschrijving van het systeem uit de lijst gebouwd wordt. Bij vele emissiearme stalsystemen is het na de bouw en ingebruikname vaak ook moeilijk om dit te controleren. Bovendien zou de vaststelling (naar aanleiding van controle) dat een stal niet correct is gebouwd om te voldoen als emissiearme stal tot gevolg hebben dat ze minstens moet verbouwd, of in het slechtste geval afgebroken worden. Er wordt daarom gevraagd dat de uitvoering van de stal door een architect, ingenieur,... geattesteerd wordt. Dit attest dient de veehouder (houder van de vergunning) te kunnen voorleggen aan de toezichthoudende overheid. Op die manier wordt ook een stuk rechtszekerheid aan de landbouwer geboden. Waar VLAREM II vroeger reeds oplegde dat de bouw van veestallen moet gebeuren onder toezicht van een architect, ingenieur-architect, ... wordt voor de emissiearme stallen dus bijkomend gevraagd dat geattesteerd wordt dat de stallen effectief volgens de in de vergunningsaanvraag opgegeven systemen en de daarbij horende, bij ministerieel besluit vastgelegde, omschrijving werden gebouwd."

De minister is m.a.w. van oordeel dat het niet aan de vergunningverleners is om na te gaan of een voorgesteld stalconcept volledig voldoet aan de voorschriften opgenomen in het MB 'ammoniakemissiearme stallen'. Niet al die voorschriften kunnen bovendien worden gecontroleerd op basis van het plan en de gegevens die in de respectieve aanvragen zitten. Er zijn heel wat technische voorschriften die samenhangen met de uitbating en die als dusdanig niet bij een milieu-of een bouwvergunningsaanvraag (moeten) zitten. De bepalingen van het MB zijn echter onverkort van toepassing voor de bouw van ammoniakemissiearme stallen. De exploitant moet er daarom niet alleen bij de bouw van dergelijke stal op toe (laten) zien dat de

stal conform de geldende voorschriften wordt gebouwd, maar hij moet het systeem nadien ook conform die voorschriften exploiteren.

...

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn aanvullend verslag van 23 juli 2015 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

De verwerende partij verklaart het beroep op 30 juli 2015 ongegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij beslist:

“ ...

9. BEOORDELING

Algemene conclusie:

De aanvraag is in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen, conform de voorwaarden opgenomen in het besluit van het college van burgemeester en schepenen d.d.24/02/2015 met schrapping van voorwaarde 7. De aanvraag kan vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard.

Volgens het vastgestelde gewestplan van Turnhout (goedgekeurd bij KB van 30 september 1977) situeert de aanvraag zich in agrarisch gebied.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan.

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.

De aanvraag dient strikt te voldoen aan de voorwaarden gesteld in de adviezen van de brandweer van Turnhout, het Agentschap Natuur en Bos (incl, boscompensatie) en Eandis.

Er wordt een elektriciteitscabine op eigen terrein voorzien, Eandis stelt dat hier een netuitbreiding voor noodzakelijk is. De verwezenlijking van deze netuitbreiding dient als voorwaarde opgelegd te worden opdat het bedrijf voldoende vermogen ontvangt.

Het advies van het departement Landbouw en Visserij is voorwaardelijk gunstig.

In het advies wordt gesteld dat het de bedoeling is dat de zoon van de aanvrager als exploitant op het bedrijf zal wonen. Omdat de zoon momenteel geen landbouwer in hoofdberoep is, wordt gesteld dat er pas gebruik gemaakt kan worden van de vergunning wanneer deze alsnog landbouwer in hoofdberoep geworden is. Deze voorwaarde werd overgenomen door het CBS. De aanvrager moet bewijs van dit hoofdberoep voorleggen alvorens de werken te kunnen aanvangen. Dit is echter een voorwaarde die in strijd is met artikel 4.2.19 van de VCRO daar zij de aanvraag afhankelijk maakt van een bijkomende beoordeling door de overheid. Deze voorwaarde dient dan ook geschrapt te worden.

De vraag is echter of deze voorwaarde wel überhaupt opgelegd dient te worden. De volwaardigheid van het bedrijf wordt geacht aangetoond te zijn, gelet op de omvang van de gevraagde stallen en het aantal slachtkuikenouderdieren dat er zal gekweekt worden. Eens in werking zal de exploitatie kunnen voorzien in een volwaardig inkomen voor minstens één huishouden. Het doet eigenlijk niet terzake wie (vader of zoon) het bedrijf zal exploiteren. Het is wel zo dat de noodwoning een exploitantenwoning is en dat het evident is dat deze uitsluitend als woning voor de effectieve exploitant van het bedrijf zal benut worden.

De voorziene exploitanten-noodwoning voldoet aan artikel 4.3.6 en 4.3.7 van de VCRO. Het maakt deel uit van een leefbaar bedrijf en is fysiek volledig geïntegreerd in de bedrijfsgebouwen. In volume blijft de noodwoning beperkt tot minder dan 1000m³. Daarnaast reserveert de aanvrager een zone op het inplantingsplan voor een toekomstige definitieve exploitantenwoning (tekst werd doorgeschrapt op de plannen in vergelijking met de vorige aanvraag maar contouren blijven ingetekend). Er dient benadrukt te worden dat deze intekening geen deel uitmaakt van de huidige aanvraag en dat er dus geen oordeel wordt gevormd over deze aangeduide inplanting. Deze wordt daarom op het inplantingsplan geschrapt.

Voor dit project moet er geen MER opgesteld worden.

De aanvraag betreft een project dat is opgenomen in bijlage III van het project-MER-besluit (10b stadsontwikkelingsproject). De aanvraag bevat een project-MER-screeningsnota. Rekening houdende met de kenmerken van het project, de omgeving, de bijgevoegde project-MER-screening en de bijkomende argumenten in dit verslag wordt geconcludeerd dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn.

Er is momenteel tevens een milieuaanvraag klasse I lopende bij de deputatie met kenmerk MLAV1-2015-0108. Dit dossier wordt in de PMVC behandeld uiterlijk eind juli. Gelet op de milieutechnische aard van de bezwaren en gelet op het feit dat er parallel een milieuvergunningsprocedure lopende is, werd het beroep in zitting van 2 juli 2015 verdaagd om advies te vragen aan de provinciale milieudienst.

Uit dit advies (waarvan de tekst terug te vinden is bij de hiervoor gemaakte opsomming van adviesinstanties) blijkt dat er met de gevraagde aanpassingen t.o.v. voorgaande vergunning tegemoet wordt gekomen aan de opmerkingen van het ministerieel besluit d.d. 18/02/2014. Uit de gegevens van de aanvraag die ter beschikking gesteld worden, kan afgeleid worden dat de aanvrager alle mogelijke (bouwkundige) maatregelen treft om tot een ammoniak-emissie arme stal te komen. Zie ook hierna volgende toetsing van de aanvraag aan de goede ruimtelijke ordening.

De aanvraag doorstaat de watertoets.

Volgens artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te zijn aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan de kenmerken van het watersysteem, aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5, 6 en 7 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het (deel)bekkenbeheerplan.

Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden, blijkt het perceel niet gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Het voorliggende project voorziet de mogelijkheid van het bouwen of verharden van een aanzienlijke oppervlakte, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding. Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk beperkt. Dit dient wordt gecompenseerd door de aanleg van een infiltratievoorziening van 150.000 liter en een hemelwaterput met een capaciteit van 85m³.

De mogelijke schadelijke effecten voor het water worden ondervangen doordat er voldaan is aan de gewestelijke stedenbouwkundige hemelwaterverordening.

De aanvraag is in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

- ***Voorgaande aanvragen:***

Nagenoeg dezelfde aanvraag werd door het college van burgemeester en schepenen op 09/01/2013 geweigerd omwille van de volgende zaken: het ontbreken van een rioleringsplan en een attest van de brandweer en onduidelijkheden met betrekking tot het gevelmateriaal en het al dan niet ammoniak-emissiearm zijn van de stallen. Een nieuwe aanvraag bevatte aanvullingen die meer informatie verschaffen met betrekking tot voormelde onduidelijkheden. Op 16/01/2014 werd door deputatie vergunning verleend voor deze aanvraag, doch deze vergunning kwam van rechtswege te vervallen na definitieve weigering van de milieuvergunning door de minister. De milieuvergunning werd opgeheven aangezien volgens de minister de stallen en de mestopslag niet voldoen aan de specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen.

- ***Omgeving***

De omgeving betreft een open en landelijk agrarisch gebied. Omdat het om een herbevestigd agrarisch gebied gaat moet extra zorgvuldig toegezien worden op de landschappelijke inpasbaarheid van het gevraagde. In de onmiddellijke omgeving komt nagenoeg geen bebouwing voor. Wel bevindt er zich op de rechts aanpalende percelen reeds een aanzienlijke cluster van landbouwbedrijfsgebouwen, onder meer horende bij het onmiddellijk aangrenzende melkveebedrijf. In totaal bevinden er zich ook 2 exploitantenwoningen. Verder kenmerkt de omgeving zich door open weiland, afgewisseld met beboste delen. Ook het achterste gedeelte van het perceel van de aanvraag is bebost.

- ***Functionele inpasbaarheid:***

In de ruimere omgeving komen nog verschillende clusters van landbouwexploitaties voor. Het gevraagde is zone-eigen en wordt ingeplant pal naast een bestaand melkveebedrijf waarmee het een cluster in het landschap vormt.

- ***Mobiliteitsimpact:***

De gevraagde kippenkwekerij zal een bepaalde hoeveelheid bijkomend vrachtverkeer genereren in de omgeving. De aanwezige wegenissen hebben echter voldoende draagkracht om deze toename in mobiliteit te bolwerken. Na navraag bij de aanvrager blijken ongeveer de volgende vervoerbewegingen verwacht te worden:

- o *mestophaling: 32 per jaar*
 - o *aanleveren van voedermeel: 75 per jaar;*
 - o *laden en lossen van kippen: 14 per jaar (laden van kippen soms 's nachts);*
 - o *afvoer van krengen: 52 per jaar;*
 - o *leveren propaangas: 2 per jaar.*

Het voorziene vrachtverkeer is eigen aan de aard van de exploitatie. Volgens de beroeper zullen de voornaamste vrachtwagen manoeuvres zich beperken tot de linker- en voorzijde van het perceel, waar zich de toegangen tot stallen en mestopslag bevinden. De plannen bevestigen dit. De verharding rondom het gebouw is voornamelijk voorzien in functie van de brandweervereisten. Gelet op dit feit en op het feit dat het aantal vervoersbewegingen per week (omgerekend gemiddeld een 4-tal per week) tamelijk beperkt blijven en eigen aan de landbouwactiviteit, kan gesteld worden dat de hinder die door dit vrachtvervoer veroorzaakt wordt voor de rechts aanpalende percelen aanvaardbaar is.

- **Schaal en ruimtegebruik:**

In principe wordt er de voorkeur aan gegeven dat er aangesloten wordt op de bestaande site waar zich reeds kippenstallen bevinden. Echter laat de aanvrager verstaan op deze bestaande locatie geen ruimte meer te hebben om uit te 'breiden'. Omdat de bestaande locatie ook paalt aan woongebied (ongeveer 250m er vandaan) heeft deze geopteerd voor een ligging die veel verder verwijderd is van plaatsen waarvoor de inrichting hinderlijk kan zijn, er tegelijk op lettende dat deze nog een cluster zou vormen met ander agrarische constructies. Deze argumenten worden als redelijk aanvaard en verantwoord de afzonderlijke inplanting.

De schaal van het gevraagde en de omvang der gebouwen leunt aan bij de bedrijfsgebouwen op de rechts aanpalende percelen. De gebouwen vormen verder als het ware één cluster in het voor het overige nagenoeg onbebouwde landschap. Hierdoor kan gesteld worden dat het bedrijf geen nieuwe aantasting van het ongerepte omliggende landschap veroorzaakt.

De aanvraag voorziet tevens een noodwoning. Zoals reeds vermeld is het een goede zaak dat deze noodwoning geïncorporeerd wordt in de stalgebouwen. Zodoende is er geen enkele bijkomende ruimtelijke impact ten gevolge van deze woning. Teveels wordt een latere afsplitsing van deze woning van de bedrijfsactiviteiten hiermee onmogelijk gemaakt.

Achteraan op het terrein bevindt zich een bebost gedeelte. Enkel het deel van het beboste terrein dat zal verhard of bebouwd worden, zal ontbost worden. Achteraan vormt het resterende deel bos een natuurlijke buffer t.o.v. het landschap. Links op het perceel wordt een bijkomende buffer voorzien, deze dient aangelegd te worden in streekeigen groen, die het bedrijf afschermt t.o.v. de landelijke omgeving. De landschappelijke inpasbaarheid werd bestudeerd n.a.v. de opmaak van een erfbeplantingsplan waar deze groenbuffering voorzien wordt met een breedte van 3m. De gemeente vergroot deze breedte tot 5m. De mening van het college van burgemeester en schepenen hieromtrent kan worden bijgetreden. Een groenbuffer van minstens 5m is noodzakelijk om een dichtbegroeid geheel te garanderen.

Ter hoogte van de woning van de beroeper is een opening in de groenbuffer voorzien om een wegverbreding toe te laten. Om de bufferwerking ook en vooral ter hoogte van deze woning te garanderen dient op deze plaats de wegverbreding te vervallen en de groenbuffer doorlopend aangelegd te worden, zoals ook het college van burgemeester en schepenen in haar besluit voorziet.

- **Visueel-vormelijke elementen:**

De gemeente hanteert een aantal principes betreffende het materiaalgebruik. Zo legt zij als materialen het gebruik van betonpanelen met het uitzicht van rode gevelsteen voor de gevels en zwarte vezelcementplanten voor de daken op. In de aanvraag worden zwarte metalen dakplaten voorzien. Er wordt geoordeeld dat beide dakmaterialen, gelet op de zwarte kleur, hetzelfde esthetisch verantwoorde resultaat beogen en dat het voorgestelde materiaalgebruik van de aanvraag derhalve aanvaardbaar is. Om die reden kan deze voorwaarde dan ook uit het collegebesluit geschrapt worden.

- **Hinderaspecten en comfort:**

De beroeper vreest voor geur-, geluids- en stofhinder. Vooreerst dient opgemerkt te worden dat het inherent is aan een agrarische omgeving dat dergelijke inrichtingen zich voordoen. Er wordt dan ook een zekere graad van tolerantie verwacht ten overstaan van emissies ten gevolge van landbouwbedrijven.

Uit de stofstudie werd opgemaakt dat gesteld kan worden dat de wettelijke norm van 40pg/m³ niet overschreden wordt. De stallucht komt via lengteventilatie terecht in de mestloods. Deze mestloods is heden voorzien van 2 grote stofbakken. Laden- en lossen gebeurt op een stofvrije manier.

Ook geluidshinder blijft beperkt. De laad- en losactiviteiten gebeuren vooraan maar ook deels achteraan worden dieren aan de geladen aan het einde van de legronde. De leveringen gebeuren dus niet ter hoogte van het perceel van de beroeper. Bovendien zijn deze beperkt in aantal. De ventilatoren van de mestloods zijn computergestuurd zodat overmatig ventileren voorkomen wordt. Bovendien zijn de ventilatoren geluidsarm zodat kan geoordeeld worden dat ook geluidshinder afkomstig van de gevraagde activiteit beperkt zal zijn.

Uit de beslissing van de Minister d.d. 18/02/2014 m.b.t. het opheffen van de milieuvergunning horende bij de voorgaande vergunning voor de nagenoeg identieke voorgaande aanvraag, blijkt dat de stal zoals ze destijds werd aangevraagd niet ammoniakemissiearm was. De mest werd niet dagelijks afgevoerd naar een gesloten opslag aangezien de ventilatie gebeurde via de mestloods. Hierdoor voldeden de stallen niet aan de specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu.

De voornaamste wijziging t.o.v. de voorgaande aanvraag betreft dan ook een tegemoetkoming aan de bemerking van dit ministerieel besluit. Er worden achteraan ter hoogte van de meststal stofbakken voorzien die veel hoger zijn dan die uit de vorige aanvraag tot 10m boven het maaiveld, zodat volgens de aanvrager voldaan wordt aan de recentste reglementering inzake geur- en stofhinder. Om dit te staven wordt voorgesteld het dossier voor te leggen aan de provinciale dienst milieu.

Daarnaast verdwijnt de hanenstal. De aanvragers wensen de stallen nu te benutten voor het verder opkweken van slachtkuikenouderdieren vanaf een leeftijd van 20 weken tot ze na een legperiode van 10 maanden voor de slacht worden verwijderd. Om deze reden dienen geen hanen meer gehouden te worden op de site.

De aanvrager laat in zijn aanvraag duidelijk verstaan dat zij zelf niet wensen te maken te krijgen met een gebrek aan elektriciteit en dat zij alle werken zullen ondernemen om de nodige elektriciteit te bekomen. Hiertoe wordt reeds een hoogspanningscabine voorzien in de aanvraag.

Tenslotte wordt opgemerkt dat het bedrijf voor het overige gelegen is op meer dan 1,3km van gevoelige gebieden zoals woongebieden. Uitgezonderd de twee aanpalende woningen - die zelf deel uitmaken van een landbouwbedrijf, bevinden er zich geen woningen binnen een straal van 400m rondom de site van de aanvraag.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep en het belang van de verzoekende partij

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld en dat de verzoekende partij over het rehtens vereiste belang beschikt. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van de vordering

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij stelt dat de milieuvergunning moet geacht worden definitief te zijn geweigerd, waardoor de bestreden stedenbouwkundige vergunning van rechtswege zou zijn vervallen. Ze licht dit als volgt toe:

“ ...

De aanvrager, Jos Van Hoeck, heeft op 21 september 2015 de milieuvergunningsaanvraag stopgezet en aldus verzaakt aan de milieuvergunningsaanvraag.

→ stuk 5: schrijven Van Hoeck aan deputatie dd. 21.09.2015

Artikel 5, §1, 4e , 5e en 6e lid van het milieuvergunningsdecreet luidt als volgt:...

Het verzaken aan de milieuvergunningsaanvraag dient gelijkgesteld te worden met de in artikel 5, §1, 5e lid, van het milieuvergunningsdecreet bedoelde definitieve weigering van de milieuvergunning, zodat de bestreden stedenbouwkundige vergunning dd. 30 juli 2015 van rechtswege vervallen is.

Raad van State dd. 12 november 2009, nr. 197.711 (7e kamer):...

De koppelingsregeling, zoals die is uitgewerkt in artikel 5, §1 milieuvergunningsdecreet regelt op dwingende wijze het lot van de verleende stedenbouwkundige vergunning wanneer de milieuvergunningsaanvraag later resulteert in een definitieve weigering.

Van Hoeck heeft door diens verzaking aan de milieuvergunningsaanvraag, het project, dat het voorwerp is van deze milieuvergunningsaanvraag verlaten.

Deze definitieve verzaking per 21 september 2014 dient gelijkgesteld te worden met de in artikel 5, §1 van het milieuvergunningsdecreet bedoelde definitieve weigering van de milieuvergunning, zodat de bestreden stedenbouwkundige vergunning dd. 30 juli 2015 van rechtswege vervallen is.

...”

2.

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend.

Beoordeling door de Raad

1.

Zoals uiteengezet in het feitenrelaas werd op 18 februari 2014 een eerdere milieuvergunningsaanvraag in laatste administratieve aanleg geweigerd door de bevoegde minister. Gegeven deze definitieve weigering heeft de Raad in zijn arrest van 22 juli 2014 (nr. A/2014/0494) vastgesteld dat de corresponderende stedenbouwkundige vergunning van rechtswege is vervallen en heeft hij het beroep van de huidige verzoekende partij zonder voorwerp verklaard.

De aanvrager heeft op 22 oktober 2014 een nieuwe, gewijzigde aanvraag ingediend voor de bouw van twee pluimveestallen en aanhorigheden, die met de huidige bestreden beslissing wordt verleend, en heeft op 9 april 2015 eveneens opnieuw een milieuvergunning aangevraagd voor de exploitatie van een pluimveebedrijf. Uit de door de verzoekende partij gevoegde stukken, blijkt dat de aanvrager op 21 september 2015 zijn milieuvergunningsaanvraag echter wenst stop te zetten omdat *“de termijnverlenging te kort blijkt voor een hele reeks aanpassingen van de luchtwasser”*.

De verzoekende partij stelt dat het stopzetten van de milieuvergunningsprocedure moet worden gelijkgesteld met een definitieve weigering van de milieuvergunning, waardoor de thans bestreden beslissing opnieuw van rechtswege zou zijn vervallen in toepassing van artikel 5, §1, vierde tot en met zesde lid van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna: Milieuvergunningsdecreet).

2.

Artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO bepaalt:

“ ...

Wordt de milieuvergunning evenwel definitief geweigerd in de zin van artikel 5, § 1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, dan vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege. Het verval van de stedenbouwkundige vergunning wordt door de instantie die de milieuvergunning heeft geweigerd onverwijld meegedeeld aan de aanvrager en de overheid die de stedenbouwkundige vergunning heeft verleend. Als het gaat om met toepassing van artikel 4.2.2 meldingsplichtige handelingen, kunnen deze handelingen niet worden uitgevoerd.

... ”

Artikel 5, §1, vierde tot en met zesde lid van het Milieuvergunningsdecreet bepaalt:

“ ...

Als de milieuvergunning definitief wordt geweigerd, vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege. Als het gaat om met toepassing van artikel 4.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening Meldingsplichtige handelingen’, kunnen deze handelingen niet worden uitgevoerd.

De milieuvergunning wordt beschouwd als definitief geweigerd nadat de termijn om een administratief beroep in te dienen, met toepassing van artikel 23, § 3, verstreken is, of nadat de milieuvergunning door de vergunningverlenende overheid in beroep is geweigerd als een dergelijk administratief beroep werd ingesteld.

Het verval van de stedenbouwkundige vergunning wordt onverwijld meegedeeld aan de aanvrager en de overheid die de stedenbouwkundige vergunning heeft verleend. Het verval

van de stedenbouwkundige vergunning wordt bekendgemaakt aan het publiek. De Vlaamse Regering stelt hiervoor nadere regels vast.

...

De stedenbouwkundige vergunning vervalt dus van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt, met name wanneer de termijn om administratief beroep in te stellen tegen een geweigerde milieuvergunning is verstreken of de vergunningverlenende overheid na het administratief beroep de gevraagde milieuvergunning heeft geweigerd. De *ratio legis* achter deze koppeling is dat een vergunning ongedaan wordt gemaakt wanneer er zekerheid bestaat dat de andere gevraagde vergunning niet zal kunnen worden verkregen.

3.

Anders dan de verzoekende partij aanneemt, kan de intrekking van de milieuvergunningsaanvraag in de concrete omstandigheden van deze zaak niet gelijkgesteld worden met een definitieve weigering van de milieuvergunning in de zin van artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet.

De aanvrager heeft zijn milieuvergunningsaanvraag enkel ingetrokken omdat de termijnverlenging bij de vergunningsaanvraag te kort was om aanpassingen door te voeren aan de luchtwasser. Er bestaat geenszins zekerheid dat een corresponderende milieuvergunning voor de exploitatie van het pluimveebedrijf niet zal kunnen worden verkregen. Minstens maakt de verzoekende partij het tegendeel in haar uiteenzetting niet aannemelijk.

Alleen een definitieve weigering van de corresponderende milieuvergunning kan dan ook leiden tot het verval van de thans bestreden beslissing. Aangezien er geen sprake is van een definitieve weigering in de zin van artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet, is thans bestreden beslissing geenszins van rechtswege vervallen en is de huidige vordering niet zonder voorwerp.

De exceptie wordt verworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste en vijfde middel

Standpunt van de partijen

1.1.

In een eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.7.21, §1 VCRO, artikel 4.7.22 VCRO, artikel 4.7.23, §1 VCRO, artikel 2 en 3 wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. Ze licht dit als volgt toe:

“ ...

Verzoeker werd gehoord in zitting van 30 juni 2015.

Per e-mail dd. 30 juni 2015, alsook per aangetekend schrijven dd. 7 juli 2015 heeft verzoeker een aanvullend beroepschrift met bijkomend stuk neergelegd ter weerlegging van het standpunt van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar.

→ stuk 15

Voorts heeft verzoeker naar aanleiding van het bekomen advies van de dienst milieu dd. 29 juli 2015, per e-mail en per aangetekend schrijven dd. 29 juli 2015 een tweede aanvullend beroepschrift met bijkomende stukken neergelegd.

→ stuk 16

2.

In het bestreden besluit wordt enkel verwezen naar de hoorzitting.

Het standpunt van verzoeker uiteengezet op de hoorzitting, in het aanvullend beroepschrift en in het tweede aanvullend beroepschrift is nergens terug te vinden in het bestreden besluit. Er wordt zelfs in het bestreden besluit nergens melding gemaakt dat op de hoorzitting en met aanvullende beroepschriften nog bepaalde argumenten door verzoeker werden naar voor gebracht...

Bij nazicht van de beslissing van de deputatie dient te worden vastgesteld dat bij de beoordeling geen rekening werd gehouden met de argumenten van verzoeker uiteengezet in haar aanvullend beroepschrift dd. 30 juni 2015 en het bijkomend stuk na het bekomen van het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar noch met de argumenten in haar aanvullend beroepschrift dd. 29 juli 2015 en de bijkomende stukken na het bekomen van het advies van de dienst milieu.

Deze aanvullende beroepschriften met bijkomende stukken werden niet mee in de beoordeling van de deputatie betrokken waardoor het hoorrecht en de motiveringsplicht worden geschonden.

→ RvVb, 16 oktober 2012, A/2012/0410...

3.

Kenmerkend voor de hoorplicht is dat de beroeper de mogelijkheid moet krijgen zijn opmerkingen te geven op het dossier zoals het ter beoordeling aan het bestuur voorligt.

→ RvVb, nr. A/2015/0411, dd. 30 juni 2015...

In het bestreden besluit van de deputatie wordt verwezen naar een advies van de Dienst Milieu dd. 22 juli 2015.

Verzoeker heeft op haar verzoek een kopie van dit advies van de Dienst Milieuvergunningen bekomen op 29 juli 2015.

Verzoeker dient de mogelijkheid te krijgen zijn opmerkingen te geven over het dossier zoals het ter beoordeling aan het bestuur voorligt.

Op het ogenblik van de hoorzitting dd. 30 juni 2015 was er van een advies van de dienst Milieu nog geen sprake.

De deputatie heeft verzoeker niet op de hoogte gebracht van een advies van de dienst Milieu dd. 30 juni 2015.

Doordat de raadsman van verzoeker telefonisch heeft vernomen dat er een advies van de dienst Milieu bij het dossier was gevoegd, werd op haar verzoek een kopie van dit advies overgemaakt per 29 juli 2015.

De raadsman van verzoekende partij heeft alles in het werk gesteld om haar opmerkingen op dit advies per 29 juli 2015 aan de deputatie over te maken.

De deputatie heeft met deze argumenten evenwel geen rekening gehouden.

De dienst milieu verwijst daarnaast naar een nota inzake geur, stof, verzuring en vermisting die aan de milieuvergunningsaanvraag werd toegevoegd en naar een advies van de Afdeling Milieuvergunningen van LNE waarin zou worden gesteld dat ter hoogte van de woningen de toename van de geurimmissie aanvaardbaar zou zijn.

Deze nota noch het advies van de Afdeling Milieuvergunningen, dat voorlopig ongunstig blijkt te zijn!, wordt niet gevoegd bij het advies van de dienst milieu, zodat een verwijzing naar deze nota en (een deel van) dit advies niet kan volstaan.

Verzoekers hebben geen kennis kunnen nemen van deze nota noch van dit advies, zodat hiermede alleszins het hoorrecht van verzoekers wordt geschonden.

➔ *RvVb, nr. A/2012/0410, 16 oktober 2012...*

4.

De hoorplicht is niet alleen geschonden om reden dat op het moment van de hoorzitting verzoekende partij niet de mogelijkheid heeft verkregen om haar opmerkingen te geven op het dossier zoals het ter beoordeling aan de deputatie voorlag.

Tevens is de hoorplicht geschonden om reden dat in het bestreden besluit met de argumenten van verzoeker in haar aanvullend beroepschrift dd. 30 juni 2015 en met de argumenten in haar tweede aanvullend beroepschrift dd. 29 juli 2015, aangevuld met stukken, geen rekening werd gehouden en aldus in het bestreden besluit niet met alle relevante gegevens rekening werd gehouden.

In de aanvullend beroepschriften werd op uitvoerige wijze relevante argumenten naar voor gebracht, waaraan in het bestreden besluit op onzorgvuldige en niet, alleszins niet afdoende gemotiveerde wijze voorbij is gegaan.

4.1.

Door de verzoekende partij werd aangetoond dat de MER-screening volstrekt onvolledig en onzorgvuldig werd opgesteld, waardoor de vergunningsaanvraag onontvankelijk en onvolledig had moeten worden verklaard.

De MER-screening is een lege doos; geen enkele studie werd bij de MER-screening gevoegd, noch een geurstudie, terwijl in de vorige aanvraag uitdrukkelijk werd geoordeeld dat de aanvraag onaanvaardbare geurhinder met zich meebrengt.

Met dit argument werd ten onrechte geen rekening gehouden

4.2.

Door verzoekende partij werd op onderbouwde wijze aangetoond dat er wel degelijk onaanvaardbare geurhinder is en dat er niet is tegemoet gekomen aan de opmerkingen in het besluit van de Vlaamse minister dd. 18 februari 2014 waarbij de milieuvergunningsaanvraag voor nagenoeg hetzelfde project omwille van onaanvaardbare geurhinder werd geweigerd.

Uit de beslissing van de Vlaamse minister dd. 18.02.2014 blijkt dat de stallen niet ammoniakemissiearm zijn....

De stallen worden in voorliggend bestreden besluit nog steeds geventileerd via de mestloods, zodat ook de voorliggende aanvraag niet voldoet aan de technische specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen doordat de mest niet wordt afgevoerd naar een gesloten mestopslag. Bijgevolg kan de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak, zijnde de verzurende en vermistende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

In het advies van de dienst milieu wordt gesteld dat het op het eerste gezicht zou lijken dat de ventilatielucht niet meer via de mestloods wordt uitgestoten, quod non. Hoe dit dan wel zou zijn, wordt niet gemotiveerd.

Een motivatie die spreekt van 'op het eerste gezicht lijkt' is geenszins een motivatie die is gebaseerd op een zorgvuldig onderzoek en behelst geen afdoende motivatie. Van een zorgvuldig onderzoek is geen sprake en aan de basis hiervan ligt ook het niet voegen van de noodzakelijk stukken bij de vergunningsaanvraag (geen volledige project-MER-screeningsnota, geen passende beoordeling, ...), dan wel het laattijdig voegen van een geurstudie.

Het bestreden besluit is gebaseerd op niet correcte gegevens en tegenstrijdige argumenten.

In het voorliggend stedenbouwkundig dossier bevindt zich een beschrijvende nota dd. 21.10.2014 waarin uitdrukkelijk wordt aangegeven dat de stofbakken zich bevinden in de mestloods, zodat de lucht wel degelijk via de mestloods wordt uitgestoten:

➔ stuk 13 (eigen benadrukking en onderlijning)...

Ook de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar oordeelt in haar verslag dat er grote stofbakken met een hoogte van 10m hoogte ter hoogte van de mestopslag worden voorzien.

Dit standpunt wordt in het bestreden besluit overgenomen:...

Hoe de dienst milieu er dan toe kan besluiten dat op het eerst gezicht de ventilatielucht niet meer zou worden uitgestoten via de mestloods, is niet alleen een raadsel doch is zelfs volstrekt in strijd met de stukken van de aanvraag.

Ten onrechte en in strijd met de stukken uit het dossier stelt de dienst milieu dat de ventilatielucht op het eerste gezicht dan ook niet meer via de mestloods zou worden uitgestoten, waardoor tegemoet lijkt te worden gekomen aan de opmerking van de minister, quod non.

Uit de stukken van het dossier blijkt dat er niet wordt tegemoet gekomen aan de opmerking van de minister dat in de technische specificaties van het ammoniakemissiearm stalsysteem gesteld wordt dat de mest moet worden afgevoerd naar een gesloten mestopslag; dat het in de voorgestelde situatie niet het geval is aangezien de stallen worden geventileerd via de mestloods; ... dat aangezien de stallen en de mestopslag niet voldoen aan de specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse minister. bevoegd voor Leefmilieu, de stallen niet langer als ammoniakemissiearm kunnen beschouwd worden; dat bijgevolg de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak,

zijnde de verzurende en vermestende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;”

De stallen worden nog steeds geventileerd via de mestloods, zodat ook de nieuwe aanvraag niet voldoet aan de technische specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen doordat de mest niet wordt afgevoerd naar een gesloten mestopslag. Bijgevolg kan de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak, zijnde de verzurende en vermestende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

De Vlaamse minister heeft daarnaast in haar besluit dd. 18 februari 2014 tevens uitdrukkelijk gesteld dat het niet aangewezen is om de lucht afkomstig van een dergelijke hoeveelheid mest samen met de geurbeladen stallucht ongezuiverd uit te stoten:...

De lucht afkomstig van de hoeveelheid mest samen met de geurbeladen stallucht wordt in voorliggende aanvraag nog steeds ongezuiverd uitgestoten.

De lucht wordt enkel iets hoger uitgestoten (nl. 10 meter in plaats van voorheen 6 meter), doch er is nog steeds sprake van een ongezuiverde uitstoot, bijgevolg waarvan de geurhinder voor de buurt afkomstig van het bedrijf niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt.

Met dit argument wordt tevens geen rekening gehouden in het bestreden besluit.

4.3.

Verzoekende partij heeft in het beroepschrift en de aanvullende beroepschriften op uitvoerige wijze aangetoond dat artikel 36, § 3 en §4 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu dd. 21 oktober 1997 wordt geschonden om reden dat in voorliggende vergunningsaanvraag geen passende beoordeling wordt gevoegd, terwijl dit vereist is.

De inrichting is immers gelegen nabij het habitatrichtlijngebied ‘Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop’.

Er werd tevens. verwezen naar de voortoets waarin wordt vastgesteld dat er risico is op betekenisvolle aantasting van de actuele en /of mogelijke toekomstige habitats in speciale beschermingszones.

In de milieuvergunningsprocedure heeft het Agentschap voor Natuur en Bos op 18 mei 2015 een ongunstig advies verleend om reden dat het Agentschap voor Natuur en Bos op basis van het voorliggend dossier over onvoldoende informatie beschikt om een betekenisvolle aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken speciale beschermingszone met zekerheid uit te sluiten. Gelet op het voorzorgsbeginsel en artikel 36ter, §4 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21.10.1997 kan de vergunning volgens het Agentschap voor Natuur en Bos niet verleend worden:

➔ stuk 14...

Dit advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 18 mei 2015 werd op 29 juli 2015 aan de deputatie overgemaakt.

In voorliggende aanvraag heeft Natuur en Bos enkel uitspraak gedaan over de ontbossing, doch werd geen rekening gehouden met de nabijheid van habitatrichtlijngebied. De vereiste passende beoordeling ontbreekt in voorliggende aanvraag.

Het dossier had aldus als onvolledig te worden aanzien.

Er wordt beschikt over onvoldoende informatie zodat de vergunning niet verleend kan worden.

Met dit relevant argument wordt in het bestreden besluit ten onrechte geen rekening gehouden.

De motiveringsplicht vereist dat alle relevante gegevens, en desgevallend ook de aanvullende beroepschriften met bijkomende stukken, bij de beoordeling worden betrokken, quod in casu non.

De onder middel 1 aangehaalde wetsbepalingen en beginselen van algemeen bestuur worden geschonden.

...

1.2.

In een vijfde middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.3.1, §1 en 2 VCRO, artikel 2 en 3 wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, het materieel motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. Ze licht dit als volgt toe:

“ ...

Ten onrechte besluit verwerende partij in het bestreden besluit dat de aanvraag vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening aanvaard zou kunnen worden, quod non.

Artikel 4.3.1, §1 en §2 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) luidt als volgt:...

De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt aldus overeenkomstig voormeld artikel 4.3.1, §2 VCRO beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria waaronder hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot.

Verwerende partij oordeelt in het bestreden besluit aangaande het criteria ‘hinderaspecten en comfort’ het volgende:...

Ten onrechte is de deputatie van oordeel dat de geur- en stofemissies tot een aanvaardbaar niveau zouden worden herleid, quod non.

Met betrekking tot de geurhinder wordt onder de titel ‘Hinderaspecten en comfort’ enkel melding gemaakt om het dossier voor te leggen aan de provinciale dienst milieu.

Een standpunt omtrent de geurhinder wordt in het bestreden besluit noch onder de titel ‘Hinderaspecten en comfort’ noch onder de ruimere titel ‘Beoordeling’, ondanks de gemotiveerde bezwaren van verzoekende partij, ingenomen.

Onder de titel ‘Adviezen’ wordt weliswaar verwezen naar het advies van de dienst milieu dd. 22 juli 2015, doch dit advies wordt door de deputatie niet eigen gemaakt, noch wordt door de deputatie gemeld dat zij zich bij dit advies zou aansluiten.

Het bestreden besluit dat geen standpunt inneemt omtrent het door verzoekende partij uitvoerig gemotiveerde bezwaar dat er sprake is van onaanvaardbare geurhinder, is niet afdoende gemotiveerd.

→ RvVb, 6 augustus 2013, A/2013/0462...

In het bestreden besluit wordt onder de titel 'Adviezen' gewezen op een advies van de dienst milieu dd. 22 juli 2015.

Mocht het bestreden besluit op dit advies gesteund zijn, quod non, dient vastgesteld dat dit advies niet is gebaseerd op een zorgvuldig onderzoek alsook dat dit advies tegenstrijdig is met de stukken in het dossier.

Van een afdoende motivatie is desgevallend geen sprake.

De dienst milieu stelt het volgende:...

In het weigeringsbesluit van de Vlaamse minister dd. 18 februari 2014 wordt er als volgt geoordeeld over het voorstel van de exploitant om de verluchting aan te passen:...

Het voorstel van de exploitant tijdens de toenmalige beroepsprocedure bestond aldus in een aanpassing die er voor zorgt dat de uitstootpunten circa 8m naar voor komen te liggen, waardoor de geurhinder voor de burens nog zal stijgen.

De minister spreekt zich aldus wel expliciet uit over een aanpassing voorgesteld in de toenmalige beroepsprocedure die ervoor zorgt dat de uitstootpunten circa 8m naar voren komen, omdat alsdan de geurhinder nog zal stijgen, terwijl de geurhinder reeds onaanvaardbaar is.

In het voorliggend stedenbouwkundig dossier bevindt zich een beschrijvende nota dd. 21.10.2014 met de volgende vermeldingen (eigen benadrukking en onderlijning):

→ stuk 13...

*In de beschrijvende nota wordt aldus door de aanvrager zelf aangegeven dat in de voorliggende aanvraag **de stofbakken** zich bevinden in de mestloods.*

Ook de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar oordeelt in haar verslag dat er grote stofbakken met een hoogte van 10m ter hoogte van de mestopslag worden voorzien.

Hoe de dienst milieu er dan toe kan besluiten dat op het eerst gezicht de ventilatielucht niet meer zou worden uitgestoten via de mestloods, is niet alleen een raadsel doch is zelfs volstrekt in strijd met de stukken van de aanvraag.

Ten onrechte en in strijd met de stukken uit het dossier stelt de dienst milieu dat de ventilatielucht op het eerste zicht dan ook niet meer via de mestloods zou worden uitgestoten, waardoor tegemoet lijkt te worden gekomen aan de opmerking van de minister, quod non.

Uit de stukken van het dossier blijkt dat er niet wordt tegemoet gekomen aan de opmerking van de minister dat in de technische specificaties van het ammoniakemissiearm stalsysteem gesteld wordt dat de mest moet worden afgevoerd naar een gesloten

mestopslag; dat het in de voorgestelde situatie niet het geval is aangezien de stallen worden geventileerd via de mestloods; ... dat aangezien de stallen en de mestopslag niet voldoen aan de specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse minister. bevoegd voor Leefmilieu, de stallen niet langer als ammoniakemissiearm kunnen beschouwd worden; dat bijgevolg de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak, zijnde de verzurende en vermestende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;”

De stallen worden nog steeds geventileerd via de mestloods, zodat ook de nieuwe aanvraag niet voldoet aan de technische specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen doordat de mest niet wordt afgevoerd naar een gesloten mestopslag. Bijgevolg kan de hinder afkomstig van de emissie van ammoniak, zijnde de verzurende en vermestende effecten, niet tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

De dienst milieu verwijst naar artikel 5.9.2.1bis van VLAREM II als volgt:...

Het standpunt van de dienst milieu dat de minister van oordeel zou zijn dat het niet aan de vergunningverleners is om na te gaan of een voorgesteld stalconcept voldoet aan de voorschriften opgenomen in het MB ‘ammoniakemissiearme stallen’, kan niet gevolgd worden.

Indien uit de plannen blijkt dat de aanvraag niet voldoet aan de voorschriften opgenomen in het MB ‘ammoniakemissiearme stallen’ dient dit wel degelijk mee in de beoordeling te worden opgenomen.

In voorliggende vraag wordt aangetoond dat er niet wordt voldaan aan de technische specificaties van het staltype P-5.6 zoals opgenomen in de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen.

Hieraan kan uiteraard niet worden voorbijgegaan.

De besluitvorming van de deputatie is onzorgvuldig en onredelijk.

De beoordeling is niet gebeurd aan de hand van de correcte feitelijkheden en de genomen conclusies worden aldus niet gedragen door correcte gegevens.

Er ligt geen afdoende motivering voor om in redelijkheid te kunnen besluiten dat de aanvraag vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening zou kunnen worden aanvaard.

De onder middel 5 aangehaalde wetsbepalingen en beginselen van algemeen bestuur worden geschonden.

...”

2.

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b VCRO volgt dat een vergunning moet worden geweigerd als de aanvraag onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Artikel 4.3.1, § 2 VCRO luidt onder meer als volgt:

“ ..

§2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;

3° indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning waarvan niet op geldige wijze afgeweken wordt, en in zoverre dat plan of die vergunning voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in 1°, behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.

...”

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van de verwerende partij om, rekening houdend met artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO, op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken. Artikel 4.3.1, § 2 VCRO noodzaakt voor de verwerende partij, in de mate dat dit relevant is voor de betrokken aanvraag, onder meer een onderzoek van de hinderaspecten van de aanvraag.

De Raad mag zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats van die van de verwerende partij stellen. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is hij enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar wettelijk toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of ze van de juiste feitelijke gegevens is uitgegaan, of ze die correct heeft beoordeeld en of ze op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.

De motiveringsplicht die op de verwerende partij rust, vereist niet dat het vergunningverlenend bestuursorgaan alle tot staving van het administratief beroep aangevoerde middelen of argumenten, opgenomen in beroepsschriften of replieknota's, en alle voorafgaande adviezen, rechtstreeks en punt na punt moet beantwoorden. De verwerende partij moet wel duidelijk de met de goede ruimtelijke ordening verband houdende motieven vermelden die haar beslissing verantwoorden en uit de motivering moet blijken dat alle relevante gegevens bij de beoordeling werden betrokken. Alleen met de in de beslissing formeel verwoorde motieven kan er rekening worden gehouden.

Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist bovendien dat de verwerende partij pas na een behoorlijk onderzoek en met kennis van alle relevante zaken over de aanvraag beslist.

2.

Artikel 4.7.23, §1 VCRO bepaalt dat de verwerende partij haar beslissing omtrent het ingestelde beroep neemt op grond van het verslag van de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar en nadat zij of haar gemachtigde de betrokken partijen op hun verzoek schriftelijk of mondeling heeft gehoord.

In de VCRO is het hoorrecht voor de beroepsindiener uitdrukkelijk voorzien en vormt daar een wezenlijk onderdeel van de administratieve beroepsprocedure. Tot zolang voor dit hoorrecht nog geen inhoudelijke verplichtingen voor de verwerende partij bepaald zijn, moet het optreden van de overheid getoetst worden aan de verplichtingen die het bestuur heeft op grond van het algemeen beginsel van de hoorplicht. Het verhoor van de aanvrager die daarom heeft verzocht, is dan ook een substantiële vormvereiste.

Kenmerkend voor de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur is dat de belanghebbende de mogelijkheid moet krijgen om opmerkingen te formuleren op het dossier zoals het ter beoordeling voorligt van het bestuur. Zo kan deze een voor hem ongunstige beslissing proberen om te zetten in een gunstige beslissing. Aan de zijde van het bestuur strekt de hoorplicht tot een zorgvuldig onderzoek van de zaak en het inwinnen van alle relevante gegevens. Dit impliceert dat het mondeling dan wel schriftelijk horen nuttig moet gebeuren.

Een beroepsindiener die vraagt om te worden gehoord, moet dan ook de mogelijkheid krijgen om tijdig kennis te nemen van alle relevante gegevens en stukken die de verwerende partij als vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van de aanvraag zal betrekken, en om aan de verwerende partij haar opmerkingen over de zaak op nuttige wijze toe te lichten. De op de verwerende partij rustende motiverings- en zorgvuldigheidsplicht vereisen in die optiek bovendien dat uit de genomen beslissing minstens impliciet blijkt dat deze opmerkingen mee bij de beoordeling werden betrokken.

3.

Uit het administratief dossier blijkt dat de aanvraag onder meer betrekking heeft op de bouw van twee pluimveestallen (beide 28m breed en 100m diep met een nokhoogte van 6,66m) met aansluitend een mestloods (60m breed en 15m diep) voor een nieuwe exploitatie voor het kweken van 36200 slachtkuikenouderdieren.

Zowel in haar bezwaarschrift als in haar beroepschrift wijst de verzoekende partij er op dat onder meer de geurhinder en stofhinder van deze nieuwe exploitatie niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt voor de omwonenden. De beladen stallucht wordt volgens haar nog steeds via de mestloods geventileerd, met overmatige geurhinder tot gevolg. Ten opzichte van het eerder aangevraagd project, waarover de eerder geweigerde milieuvergunning stelde dat deze onaanvaardbare geurhinder zou veroorzaken, zijn enkel de stofbakken verhoogd.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar wijst er in zijn eerste verslag van 25 juni 2015 op dat er volgens de aanvrager, die in graad van beroep een bijkomende geurstudie bezorgt, op heden voldaan is aan de recentste reglementering inzake geur- en stofhinder. Om dit te staven adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar om het dossier voor te leggen aan de provinciale dienst milieu.

De verzoekende partij dient hierop, na de hoorzitting van 30 juni 2015, een aanvullend beroepschrift in waarin zij kritiek uit op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en de bijgevoegde geurstudie, en er nogmaals op wijst dat de hinder van de nieuwe pluimvee-exploitatie niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt.

De provinciale dienst milieu stelt met een mail van 22 juli 2015, met verwijzing naar een voorlopig advies van de Afdeling Milieuvergunningen van LNE van ongekende datum, dat de toename van geurimmissie ter hoogte van de woningen aanvaardbaar is en dat er tegemoet gekomen is aan de opmerkingen over de ventilatie uit de eerder geweigerde milieuvergunning. Volgens de provinciale dienst Milieu wordt de stallucht op het eerste zicht niet meer uitgestoten via de mestloods.

In een tweede aanvullend beroepschrift bekritiseert de verzoekende partij het advies van de provinciale dienst Milieu en de resultaten uit de in graad van beroep bijgevoegde geurstudie, waarnaar in het advies van de dienst Milieu wordt verwezen. Volgens haar is dit advies gesteund op foutieve gegevens, met name de stelling dat de stallucht niet meer via de mestloods zou worden uitgestoten, en wordt er in de geurstudie onterecht en ongemotiveerd uitgegaan van een theoretische afstand van 100 meter tot de stallen terwijl de woning van de verzoekende partij op minder dan 100 meter van de gevraagde stallen gelegen is.

4.

In haar beoordeling van de goede ruimtelijke ordening stelt de verwerende partij over de aangehaalde hinderaspecten in eerste instantie dat er in agrarische gebieden *“een zekere graad van tolerantie verwacht [wordt] ten overstaan van emissies ten gevolge van landbouwbedrijven.”*

Verder stelt de verwerende partij in haar beoordeling over de aangehaalde geurhinder:

“ ...

De voornaamste wijziging t.o.v. de voorgaande aanvraag betreft dan ook een tegemoetkoming aan de bemerking van dit ministerieel besluit. Er worden achteraan ter hoogte van de meststal stofbakken voorzien die veel hoger zijn dan die uit de vorige aanvraag tot 10m boven het maaiveld, zodat volgens de aanvrager voldaan wordt aan de recentste reglementering inzake geur- en stofhinder. Om dit te staven wordt voorgesteld het dossier voor te leggen aan de provinciale dienst milieu.

...”

5.

Met de verzoekende partij moet de Raad vaststellen dat een dergelijke beoordeling van de hinderaspecten, in het licht van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid, 1° VCRO, in redelijkheid niet kan aangemerkt worden als een afdoende, laat staan zorgvuldige, beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

De verwijzing naar de hogere tolerantie die bewoners in agrarisch gebied voor geurhinder moeten opbrengen, betreft een stijlformule en doet geen afbreuk aan de opdracht van de verwerende partij om, bij de beoordeling van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, de specifieke kenmerken van de omgeving, in het bijzonder de daarin aanwezige bewoning, in aanmerking te nemen. Deze louter algemene overweging getuigt dan ook niet van een concreet onderzoek van het bezwaar dat de aanvraag onaanvaardbare geurhinder voor de omwonenden veroorzaakt.

In haar verdere beoordeling komt de verwerende partij bovendien niet verder dan de loutere stelling dat er zou tegemoet gekomen zijn aan de bemerkingen van de eerdere weigering van de milieuvergunning, een algemene verwijzing naar de stelling van de aanvrager dat wordt voldaan aan de recentste geur- en stofreglementering door het plaatsen van hogere stofbakken en het gegeven dat dit moet worden voorgelegd aan de provinciale dienst Milieu om de stelling van de aanvrager te staven. Het advies van de provinciale dienst Milieu wordt in het onderdeel ‘Adviezen’ weliswaar geciteerd, maar de verwerende partij sluit zich in de bestreden beslissing niet uitdrukkelijk aan bij de visie van de provinciale dienst Milieu omtrent de geurhinder, noch maakt zij

zich dit advies eigen. Uit de beoordeling blijkt dan ook op geen enkele manier dat de verwerende partij zelf concreet de geurimpact van de gevraagde stallen op de omliggende woningen heeft onderzocht en beoordeeld.

Dit klemmt des te meer nu de verzoekende partij in haar aanvullende beroepschriften, zoals reeds in het voorgaande punt 3 werd aangehaald, uitvoerig op onaanvaardbare geurhinder voor de omwonenden heeft gewezen en daarbij uitdrukkelijk heeft geargumenteed dat het advies van de provinciale dienst Milieu gesteund is op de foutieve veronderstelling dat de stallucht niet meer wordt geventileerd via de mestloods. Zowel in de beschrijvende nota als in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar wordt bovendien aangehaald dat de hogere stofbakken zich in de mestloods bevinden en bij de bespreking van de stofhinder in de bestreden beslissing wordt ook uitdrukkelijk gesteld dat de stallucht via lengteventilatie terechtkomt in de mestloods. In die optiek lijkt er schijnbaar dan ook niet tegemoet gekomen aan de eerdere opmerkingen van de minister in de weigeringsbeslissing van 18 februari 2014, in tegenstelling tot wat de verwerende partij in haar motivering stelt.

Uit de bestreden beslissing blijkt bovendien geenszins dat de verwerende partij daadwerkelijk rekening heeft gehouden met de aanvullende beroepsschriften van de verzoekende partij, die kaderen in het schriftelijk horen naar aanleiding van de later toegevoegde geurstudie en het advies van de provinciale dienst milieu, dat slechts na de hoorzitting werd opgevraagd.

Er wordt formeel geen melding gemaakt van de aanvullende beroepschriften, noch wordt de bijkomende argumentatie uit de aanvullende beroepsschriften over het advies van de provinciale dienst Milieu en de geurstudie bij punt 5 'Argumentatie Beroeper' vermeld. Bovendien neemt de verwerende partij in haar beoordeling van de hinderaspecten het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar letterlijk over en citeert zij louter het advies van de provinciale dienst Milieu, zonder dat zij hierbij de tegenargumenten die de verzoekende partij hierover in haar aanvullende beroepsschriften uiteenzet, lijkt te betrekken.

6.

De Raad kan dus eenvoudigweg niet nagaan in welke mate de verwerende partij meent dat de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt en op welke gronden zij hierbij beslist heeft om abstractie te maken van de tegenargumentatie van de verzoekende partij over de in graad van beroep bijgebrachte geurstudie en bijkomend advies van de provinciale dienst Milieu.

Uit de voorgaande overwegingen moet dan ook worden besloten dat de verwerende partij de aanvraag niet alleen op een kennelijk onredelijke en onzorgvuldig gemotiveerde wijze heeft getoetst aan de goede ruimtelijke ordening, in het bijzonder wat de hinderaspecten betreft, maar eveneens de hoorplicht uit artikel 4.7.23, §1 VCRO en het zorgvuldigheidsbeginsel heeft geschonden door schijnbaar geen rekening te houden met de replieken van de verzoekende partij.

Het eerste en vijfde middel zijn samengenomen in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelen worden niet onderzocht aangezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 30 juli 2015, waarbij aan de aanvrager de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een twee pluimveestallen, mestloods, eierlokaal, bergloods, noodwoning en hoogspanningscabine en het gedeeltelijk ontbossen op de percelen gelegen te 2310 Rijkevorsel, Klaterstraat 43 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie B, nummers 504T4 en 504M2.
2. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van 4 maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 17 oktober 2017 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Jorine LENDERS

Filip VAN ACKER